

De wegen zijn recht, de kanalen zijn recht en er wordt weinig kroms geouwehoerd. De jagers van het Drentse Drouwenerveen zijn zoals hun geboortegrond: broodnuchter. In het land van Bartje waar ooit 'turf, jenever en achterdocht' regeerden, wordt nu met liefde voor het landschap gejaagd. Nooit te gek, en met een beetje boerenrock.

TEKST EN FOTO'S DOUWE ANNE VERBRUGGE

De dorpsjacht

VAN DROUWENERVEEN

V.L.N.R. BJORN VAN DER VEEN, HARRY DILLING EN ERWIN HOOGEVEEN

*De jachtrechten
werden hier in Drenthe
vastgesteld door de
boermarke*

Als een raket schieten de twee staande honden het suikerbietenveld in

Bij een open vuurtje gaat de koffie rond. Het overleg tussen de jagers over welke boerenakkers deze ochtend bejaagd gaan worden, verstomd als Harry Dilling (65) de traditionele dorpsjacht op oudejaarsdag te berde brengt: 'We moeten nog het een en ander organiseren voor de 31e. Gaan we dit jaar weer bij mij snert en oliebolletjes eten?' De 66-jarige Erwin Hoogeveen laat de vraag van Harry in het midden liggen. Lachend: 'Het is meer een "gewapende wandeling" dan een echte jachtdag. De jeugd helpt mee met drijven, vrouwen bakken oliebolletjes; het halve dorp is erbij betrokken. Schitterend toch!'

GEKIBBEL

Maar liefst zes jagers telt het dorp van 240 inwoners. Plots breekt er zowaar gekibbel los. 'Zoveel mensen wonen hier toch niet?' verbaast Erwin zich: 'Het zijn er eerder 100 dan 200!' Harry weet beter: 'We hebben 100 woningen en zo'n 240 inwoners. Ben-nie gek.' Jager Bjorn van der Veen (40) werpt snel een blik op zijn smartphone. Wikipedia brengt uitkomst: 'In 2007 woonden hier 255 mensen. Zal niet veel veranderd zijn. De meeste dingen hier veranderen niet zo snel.' Bjorn trapt het vuur uit. Op pad, de velden in. 'Laten we bij boer Abelen in zijn suikerbietenveld op de fazanten gaan. Daar kan wel wat tussen zitten.'

GEBOORTEGROND

Als een raket schieten de Duitse staande langhaar Spickell en de Vizsla draadhaar Emma het suikerbietenveld in. Neus naar beneden, staart omhoog. Bjorn fluit ze tot de orde. Hij is regiomanager Drenthe & Overijssel bij de Jagersvereniging, maar bovenal fervent jager met zijn honden. Zo wordt hij onder meer door de Duitse en Belgische overheid ingehuurd voor de drukjacht op zwijnen. 'Maar niets zo mooi als jagen op je geboortegrond. Ik goa hier nooit meer vort.' Met de fazantenstand in de Drentse Veenkoloniën is het de laatste jaren weer aardig goed gesteld, weet Erwin die in het dagelijks leven anesthesie-assistent is in het ziekenhuis van Stadskanaal. 'Een verklaring heb ik niet,

we hebben ze een tijd lang niet bejaagd omdat de stand zo laag was. Nu floreren ze weer. Ah kijk, Emma blijft voorstaan. Let op.' Een fazantenhenn wordt opgestoten, de lopen gaan neer. 'In principe schieten we alleen hanen, deze mag gaan. Goed werk Emma', complimenteert Erwin zijn hond. Honderd meter verderop heeft Spickell een fazant opgespoord en staat voor. 'Als je zachtjes ernaartoe loopt kun je een mooie foto maken', tipt Bjorn. Als het geklik van de camera ratelt, schiet een haan het luchtruim in. Een schot blijft uit. 'Ja wat denk je? Ik schiet niet over het hoofd van een fotograaf heen', lacht de regiomanager breeduit.

TURF, JENEVER EN ACHTERDOCHT

De veenkolonie Drouwenerven ligt tegen de grens van de Drentse Hondsrug. 'In de tijd van Napoleon is dit moerasgebied ontwaterd', weet Harry die hier een akkerbouwbedrijf

runt. 'In het land liggen om de 150 meter kanalen - wijken noemen we die hier. Die zijn gegraven om de boel droog te krijgen en te houden en om turf af te voeren. De gronden werden verdeeld door de boermarke. Dat was een soort gemeenteraad van en voor boeren. Ook de jachtrechten werden door de boermarke vastgesteld. Mijn overgrootvader is hier als boer begonnen. Er was veel werk hier, maar ook veel armoede en uitbuiting van veenarbeiders. Turf, jenever en achterdocht. Dat is een bekende uitdrukking hier. Uitleg overbodig, toch?'

MENGELMOES

Een ander deel van het suikerbietenveld wordt uitgekamd. Harry wijst op een wissel en een aangevreten biet. 'Kan me niet voorstellen dat reeën zo dicht bij de bebouwing komen', laat hij in Drents dialect aan Erwin en Bjorn weten. Gevraagd naar het dialect in de Veenkoloniën,

vertelt Bjorn dat het 'half stront, half regenwater' is. 'Het is geen Gronings en geen Drents, een mengelmoesje.' Harry: 'Maar ik kan me er van Hamburg tot aan Maastricht mee verstaanbaar maken. Ons dialect is verbonden aan het Saksische grondgebied.' Vlakbij de boerderij van boer Abelen, komen twee reeën uit hun dekking. In een galopje maken zij zich uit de voeten. Harry wijst ze opgetogen na. 'Toch zo dicht bij de mensen. Mooi, maar gevaarlijk tegelijk. Afgelopen jaren hebben we hier veel wildaanrijdingen gehad.'

BARTJE

Fazanten worden er niet meer gevonden. Erwin: 'De jacht is meer nieten dan schieten.' De jacht wordt verlegd richting een 'wijk' waar eenden kunnen zitten. Harry: 'Zie je die waterplas achter deze boerderij, een oude sleufsilos. Bjorn is er een keer pardoes ingestapt. Liep met zijn hoofd naar de lucht te

turen. Tot z'n middel stond-ie vastgezogen in die stinksloot. Als een soort "Bartje die niet bidt veur bruune bonen" stond hij daar. Reken maar dat er gelachen werd!' De bekende tv-serie van de NCRV werd opgenomen in en rondom Drouwenerveen. 'Alle acteurs kwamen uit deze streek. Ook Bartje zelf, Jan Krol heet hij. Hij woont hier nog steeds.'

PREDATORENBEHEER

Heel veel op eenden wordt er niet gejaagd in dit deel van Drenthe. Erwin vertelt dat in hun jachtcombinatie vooral aan predatorenbeheer wordt gedaan. Kraaien en vossen zijn het haasje. 'Zonder lichtbakken hebben we de afgelopen drie jaar zo'n vijftig vossen geschoten. De hazenstand trekt weer aan. Of

het een met het ander te maken heeft? Lastig te zeggen. Maar wel mooi dat we vorig jaar weer twee hazen hebben geschoten, ze liepen in overtaal door het veld.' Bjorn: 'Als ik in het donker met een warmtebeeldcamera het veld inga, zie ik ze overal. Het wemelt ervan... Maar hé Erwin, hoor je dat? Een nijlgans komt eraan.' De loop gaat in de lucht, maar de exoot blijft buiten bereik.

VERSLETEN DALGROND

Wandelend over de kaarsrechte polderwegen, zijn de witte bulten aan de kopeinden van de akkervelden opvallend aanwezig. Ze blijken gevuld met fabriksaardappelen, ingepakt in een dikke laag stro. Harry: 'Dan blijven ze langer goed. Fabriksaardappelen zijn dus niet

Met kerst eten we altijd bij elkaar, wild natuurlijk!

voor de consumptie, ze worden gebruikt om zetmeel en eiwit eruit te halen. Ze groeien goed hier op de "versleten dalgronden". Toen al het hoogveen was afgegraven, wilden ze het gebied toch weer vruchtbaar maken voor landbouw. Er is toen wat veengrond teruggestort, vermengd met zand uit de wijken. Vandaar de naam "versleten dalgrond".

Aangekomen bij de wijk, wordt een paar honderd meter verderop een flinke toom eenden waargenomen. 'Hier ligt een mooie kans', fluistert Erwin. Met een omtrekkende beweging wordt de watergang benadert. Twee seconden later klinken drie schoten, drie woorden ploffen neer. 'Een doublet Erwin! Heel netjes', complimenteert Bjorn hem. 'Erwin was mijn leermeester toen ik begon met jagen. En eigenlijk is dat nooit veranderd.' Erwin knikt tevreden: 'Het is nu andersom hoor, maar laat Bjorn maar in die waan.' Bjorn: 'Ondanks ons leeftijdsverschil hebben we een innige band opgebouwd. Met kerst eten we altijd bij elkaar. Wild natuurlijk!'

WOESTE KOPLAMPEN

Emma haalt de eenden binnen. Eind nummer drie laat zich niet snel vinden. Harry spoort de

Vizsla draadhaar aan de rietkant in te gaan. 'We vinden `m wel. Ik ben een echte boerenjager, mijn overgrootvader jaagde, mijn opa jaagde, mijn vader jaagde en mijn zoon jaagt. Ik jaag hier en nergens anders. En ja natuurlijk, vroeger ging het stropen samen op met het jagen. Maar dat moeten ze nu niet meer flikken. De jachtgemeenschap in Drouwenerveen is hecht. Het komt wel eens voor dat we om één uur 's nachts een schot uit het bos horen komen. Stropers zitten dan op de reeën. Binnen een mum van tijd zitten we dan in onze auto om er achteraan te gaan. Bloedlink word ik ervan.' Bjorn: 'Ik weet er alles van. Een keer dacht Harry dat hij de stroper bijna te pakken had... zat-ie mij op de hielen. Ik zie die woeste koplampen nog in mijn achteruitkijkspiegel.'

ZWIENTJES

Tijd voor bruine bonensoep om de jachtdag af te sluiten. Aangekomen bij het vuur waar Bjorn een pan soep opwarmt, trapt Erwin vol op de rem. 'Bij die geparkeerde trekker schoot iets roods weg. Zal toch geen vos zijn?' Eenmaal dichterbij de groene Deutz, laat een varkentje zijn snoet zien. 'Het zijn er vier', roept Bjorn die ze al had gespot. 'Ergens

ontsnapt waarschijnlijk.' Als Bjorn er eentje probeert te grijpen, krijgt hij eerst een knauw richting zijn bovenbeen. 'Dat krenge heeft een gat in mijn broek gebeten!' Op het moment dat de vier rode zwientjes de soep ruiken en erop afstormen, wordt Spickell ingezet. De vier druipen af richting een stoppelveld. Harry belt buurman Ton, die kent de eigenaar. Zo lost alles zich op in Drouwenerveen.

FEESTJE

Als de varkentjes uit het zicht verdwijnen, valt de decemberstilte over het waterkoude landschap extra op. 'Geniet nog maar even van de stilte, dat kan in de zomer 180 graden anders zijn.' Het Boerenrock Festival met 50.000 bezoekers waarvan Bjorn een van de vier organisatoren is, beheerst dan voor vier dagen het dorpsgezicht. Want hoe nuchter de dorpingen ook zijn, van een feestje houden ze wel. Zo ook de traditionele dorpsjacht op 31 december die aan het eind van de middag wordt afgesloten met een borrel. Harry: 'De vrouwen klagen steevast dat we de laatste uren voor het nieuwe jaar maar wat weg zitten te soezen op de bank...' •